

ikke for fuldt forsvarligt, at der er en saa stor Forskel mellem den Pris, der betales for Jord, naar den købes til Udstykning, og den Jordværdi, som den er ansat til, naar der skal betales Skat af den. Det er efter min Opfattelse et noget urimeligt Forhold, man har haft tidligere paa det Omraade, og jeg tror, Overensstemmelsen vil blive bedre, naar man køber eller eksproprierer efter Jordværdien. Men selvfølgelig foreslaar jeg ikke en Ekspropriationsbestemmelse her, fordi jeg ønsker at ekspropriere Jord til Husmandsbrug, hvis man kan købe Jord i det frie Marked til en rimelig Pris. Kan man det, er der ingen som helst Grund til at foretage Ekspropriation. Men det kan jo paa den anden Side ikke skade noget som helst, at der er en Ekspropriationsbestemmelse i Loven. Jeg tror, det vil bidrage til at bringe Jordprisen ned i en rimelig Højde. Og jeg tror navnlig, Bestemmelsen vil være nødvendig for Tillægsjordens Vedkommende, idet jeg mener, det vil være ganske umuligt at skaffe den nødvendige Tillægsjord til de alt for smaa Husmandsbrug, hvis man ikke faar gennemført en Ekspropriationsbestemmelse.

Lovforslaget indeholder endelig en ny i Folketinget indsat Bestemmelse. Den gaar ud paa, at der af Staten kan udlaanes 1 Mill. Kr. aarlig til Erhvervelse af Tillægsjord ved Indkøb i privat Handel. Det er et Forslag, som skal bøde paa, at man i Paragraffen om Ekspropriation er gaaet op til, at der kun kan eksproprieres fra større Ejendomme. Der kan altsaa efter denne Paragraf ydes Laan paa 1 Mill. Kr. til Indkøb i fri Handel af Jord til Tillægsparceller.

Det næste Lovforslag, jeg har den Ære at fremsætte for det høje Ting, er *Forslag til Lov om Vilkaar for Overtagelse af Jorder i offentligt Eje*. Lovforslaget gaar ud paa at fastsætte de Betingelser, hvorefter offentlig Jord overlades til Brugere. Det bestemmes i Lovforslaget, at Jord i kommunalt Eje kan afhændes efter de samme Regler som anden offentlig Jord. Denne Bestemmelse har man ikke haft tidligere, og jeg anser det for i høj Grad betimeligt at faa den indført.

Ligeledes er der en Ændring i de bestaaende Regler med Hensyn til Laan til Bygningernes Opførelse. Hidtil har det været saaledes, at der kan ydes Laan indtil $\frac{9}{10}$ af Bygningernes Opførelsessum. Det foreslaas i Lovforslaget ændret til, at Laanet kan udgøre den hele Sum, som medgaar til Bygningernes Opførelse. Naar jeg har foreslaaet at gaa op fra de 9 Tiendedele til hele Summen, er det, fordi jeg, naar de paagæl-

dende selv skal være i Besiddelse af den nødvendige Kapital til Anskaffelse af Besætning og Redskaber, er noget bange for — Erfaringen har ogsaa vist, at det er rigtigt —, at det vil volde betydelige Vanskeligheder for den Ungdom, som kommer fra Husmands- og Landarbejderhjem, at faa fat i disse Brug, hvis den skal have Raadighed over saa betydelige Beløb, som medgaar til Anskaffelse af Redskaber og Besætning, foruden en Tiendedel af Bygningernes Opførelsessum, og det vilde dog være noget urimeligt, at disse Mennesker, naar de ellers er fuldt kvalificerede, skulde udelukkes fra at faa Del i saadanne Brug. Det er derfor foreslaaet, at man har Ret til at faa hele Summen til Opførelsen af Bygninger som Laan af Staten.

Naar Præstegaards- og Lensjorden er opbrugt — og det varer jo ikke saa farlig længe, før den Jord er udstykket, der er til Raadighed i Henhold til gældende Love —, vil det være meget vanskeligt med de Love, vi i øvrigt har, at skaffe tilstrækkelig Jord frem til Oprettelse af de nødvendige Brug. Jeg vil derfor meget anbefale, at man endnu i Tide vil være med til at gennemføre de Love, som der her er Tale om, for at man kan være parat til at imødekomme de Ønsker, som fremkommer fra fuldt kvalificerede Borgere her i Samfundet om Oprettelse af Husmandsbrug. Jeg gør det ogsaa ud fra den Betragtning, at der vel neppe findes noget Sted, hvor man lever under sundere og bedre Vilkaar end i saadanne smaa selvstændige Landbrug. Der findes vel neppe noget Sted, hvor der er større Arbejdsglæde og Tilfredsstillelse ved at udføre sit Arbejde end i den Slags Landbrug. Enhver erkender jo, at det heller ikke er saaledes i Landbruget, at Jorden bliver drevet daarligere, hvis man faar den udstykket. Tværtimod, alle erkender, at jo mindre Brugene er, indtil man kommer ned til de alt for smaa Husmandsbrug, des bedre dyrkes gennemgaende Jorden. Det vil altsaa sige, at man vil faa Samfundsproduktionen og Indtægten af Produktionen forøget ganske betydeligt, naar man foretager en saadan forøget Udstykning af den danske Jord. Heller ikke kan der være Tvivl om, at man derigennem kan skaffe Beskæftigelse til en betydeligt større Del af Landets Befolkning, end man kan, hvis man ikke søger at faa en saadan Udstykning frem. Jeg skal derfor anbefale det høje Ting at give begge disse Lovforslag en hurtig og velvillig Behandling.

Formanden: Erhvervsministeren har Ordet.